

Інста,
коханню, брудний посяд і

КОНСТА

норм візцальний гід
по Конституції

Інста, кохання, брудний посуд і Конста. Норм візуальний гід по Конституції

ЯК ПЕРЕЖИТИ ВАЖКИЙ ДЕНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ КОНСТИТУЦІЇ?

ПРО ЦЕ НЕ РОЗКАЖУТЬ ДОРОСЛІ

Київ
Wise Bee
2020

УДК 342.4(477)

Інста, кохання, брудний посуд і Конста. Норм візуальний гід по Конституції: науково-популярне видання для дітей середнього шкільного віку
– К. : WISE BEE, 2020. – 72 с.

ISBN 978-966-97572-9-6

Можна, не можна... Хто це придумав?

У твоєму житті повно правил: батьки забороняють пізно повертатись додому та вимагають добре навчатися, у школі потрібно спочатку підняти руку, а потім відповідати... Звідусіль сиплються настанови, як жити, і на все потрібно питати дозволу. Бісить, чи не так?

Конституція – головний закон України. Її знання дає змогу почуватися вільно та впевнено. У Конституції написано, що ти маєш право вирішувати самостійно, а на що повинен питати дозволу в батьків. Наприклад, чи знаєш ти, що батьки не мають права змушувати тебе виконувати хатню роботу? Це твоя добровільна допомога, а не обов'язок, і про неї ви з батьками маєте домовлятись. І чи відомо тобі, що батьки не мають права читати твоє особисте листування, бо Конституція це забороняє?

Ми написали цю книгу, щоб ти краще розібрався в тому, на що маєш право, а що робити зобов'язаний. Щоб ти зрозумів, як влаштована Україна. Про все це написано у Конституції.

ISBN 978-966-97572-9-6

© ТОВ «Топ Лід», 2020
© ФОП Почкун Л. О., 2020

User guide

Що ти повинен
робити?

Чи можна
прогулювати школу?
І інші складні ситуації
з твого життя

Як працюють
закони?

Можна
чи ні?

А ЧОМУ ДЕНЬ ВАЖКИЙ?

Чи ти задумувався, чому в батьків так багато правил і забаганок?

Ти прокидаєшся, снідаєш, і батьки змушують мити посуд.

Потім потрібно йти вчитись, весь день тебе смикають вчителі, чіпляються однокласники, дорогою додому ти зустрів гопників, увечері плануєш піти на побачення, а тут знову набридають батьки.

І ЩО МЕНІ ДО КОНСТИТУЦІЇ?

Якщо на тебе хтось «наїхав», ти можеш звернутися по допомогу чи сподіватися на свої кулаки. Або промовчати і не розпалювати конфлікт.

Якщо хочеш піти на побачення, але батьки проти, можеш грюкнути дверима своєї кімнати чи вхідними.

Але майже в усіх цих ситуаціях тобі допоможе Конституція. Тому що у ній записані:

заборони

чого не можеш робити
ні ти, ні хтось інший

твої права

те, що ти можеш робити
і на що можеш очікувати

обов'язки

те, що ти точно
повинен робити

гарантії

те, що тобі точно
зобов'язані інші

І НАВІТЬ ПРО МИТТЯ ПОСУДУ ТАМ ТЕЖ Є?

Вранці ти сміливо можеш сказати батькам, що помиєш посуд ввечері.

А про те, чи мають право вони примусити тебе, читай далі (ми про це написали окремо).

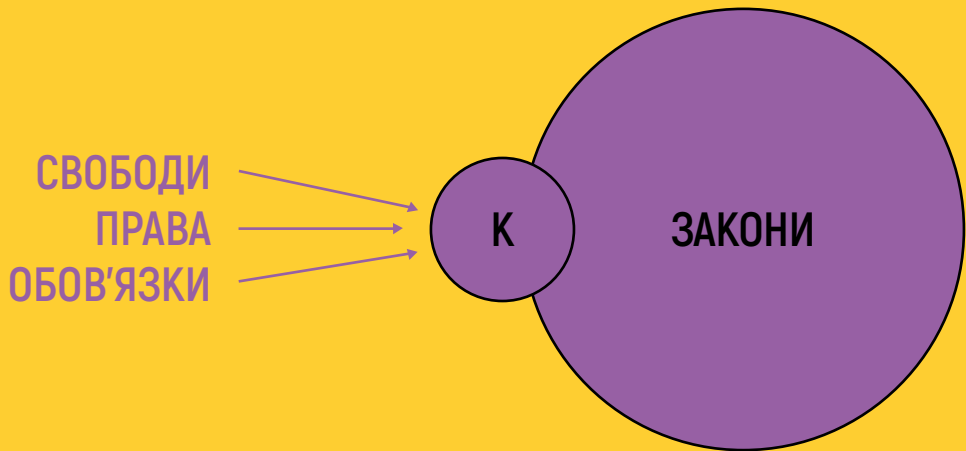
Ми зібрали життєві стресові ситуації, в які ти потрапляєш щодня, і знайшли шляхи виходу з них у Конституції України та в інших законах. Це стосується суперечок з батьками, проблем у школі, взаємин із друзями тощо.

Цей гід розповість те, про що навряд чи розкажуть дорослі.

Тож якщо не знаєш, чи тобі вже щось можна робити, якщо виникає проблема, просто розкрий цей гід, знайди схожу ситуацію і прочитай, що про це написано у Конституції. З нею важко сперечатись.

ЯК ПРАЦЮЄ КОНСТИТУЦІЯ

Конституція вважається основним законом. Проте є ще й інші закони. Тож Конституція – це як мапа: вона вказує напрямком, а от як їхати за нею, вказано у законах.

USER GUIDE

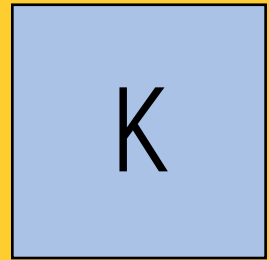
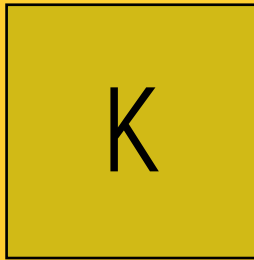
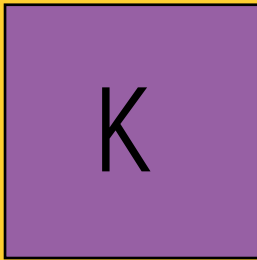
Проблема:
Конституція = 11 букв

Рішення:
Конста = 6 букв

**ДАЛІ ГОВОРИМО
«КОНСТА»**

ПРО ЦЕ КАЖЕ КОНСТА!

Такий значок показує, що про певну життєву ситуацію написано в Конституції.

Якщо значка немає, про неї написано в законах Верховної Ради, постановах Президента та Кабміну або інших документах.

ЧАСТИНА ПЕРША

ЧИ МОЖНА ПРОГУЛЮВАТИ ШКОЛУ?

та близько трьох десятків інших
складних ситуацій з твого життя

ЧИ МОЖНА ПРОГУЛЮВАТИ ШКОЛУ?

В Консті є пост, що кожен повинен закінчити школу.
Контролювати твоє навчання зобов'язані батьки,
інакше в них будуть трабли.

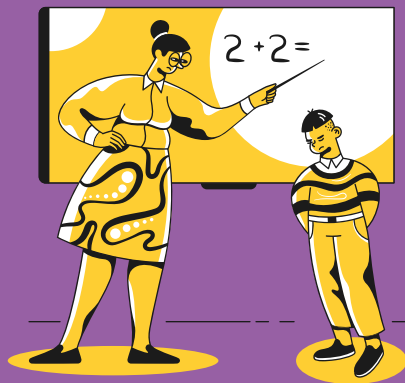
ЩО РОБИТИ, ЯКЩО МЕНЕ ЗАХЕЙТИЛИ В ІНСТІ?

В Україні свобода слова. Якщо комусь не сподобався твій пост, він має право про це сказати. Але знущатись особисто з тебе – ні.

За знущання штрафують чи відправляють на громадські роботи – дітей або їхніх батьків.

К

СТАТТЯ 3, 28, 68

УЧИТЕЛЬКА ОБРАЖАЄ МЕНЕ. WTF?

У тебе є право на гідність. Конста каже: кожна людина повинна поважати іншу та ставитись до неї як до рівної. Вчителів за моральні знуцання з учнів карають так само, як і дітей.

УЧИТЕЛЬКА ДОЗВОЛИЛА ДІВЧАТАМ БУТИ СНІЖИНКАМИ, А ХЛОПЦЯМ — НІ

У всіх в Україні рівні права. Хлопчик чи дівчинка — не має значення. Якщо хлопчик хоче бути сніжинкою, він має на це право. Можете всім класом подарувати вчительці Конституцію.

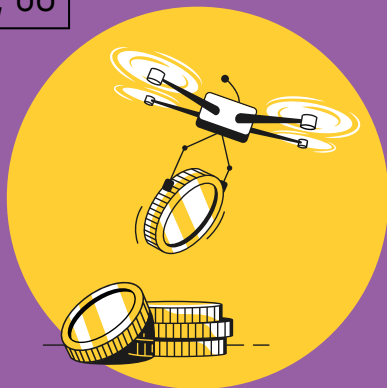
ЯКЩО ОДНОКЛАСНИКИ ПРОПОНУЮТЬ НАРКОТИКИ

Тоді у тебе дурні однокласники. У Консті про наркотики нічого не написано, але про це є багато у Кримінальному кодексі. Якщо коротко, то за таке на 12 років можна сісти у тюрму – це якщо винному більше 16 років. Якщо менше, потрапити до спецшколи для перевиховання. А бонусом – штраф для батьків.

У МОЇЙ ШКОЛІ СТАРШІ Б'ЮТЬ МОЛОДШИХ

По-перше, їх або їхніх батьків за таке можуть оштрафувати. А якщо це реально загрожує твоєму життю, то у тебе є право на самозахист. Читай трохи далі – тут усе так само, як у ситуації, коли на тебе хтось нападає.

ДРУГ ПРОСИТЬ СКИНУТИ 100 ГРН. ЧИ МОЖУ Я ВІДМОВИТИ?

Можеш. Твої 100 гривень – лише твої, і ти можеш ними розпоряджатись так, як захочеш.

ЧИ МОЖНА ПІСЛЯ ШКОЛИ ПІТИ ГУЛЯТИ З ДРУЗЬЯМИ, А НЕ ДОДОМУ?

Якщо тобі ще не виповнилося 14 років, потрібно отримати дозвіл батьків. Якщо вже є 14, то можна не попереджати (але краще попередити, тому що вони за законом за тебе відповідають до 18 років).

А ЯКЩО Я НА ПОБАЧЕННІ І НА НАС НАПАЛИ ГОПНИКИ, ЧИ МОЖУ ЗАХИСТИТИ ДІВЧИНУ І ВТАЩИТИ ЦИМ ПРИДУРКАМ?

Можеш. Це передбачено Кримінальним кодексом. Ти можеш захистити себе, свою дівчину чи будь-яку сторонню людину. Головне – не бити нікого до смерті або до інвалідності, потрібно просто показати, що у тебе більше сили, щоб нападники злякались.

І викликати поліцію.

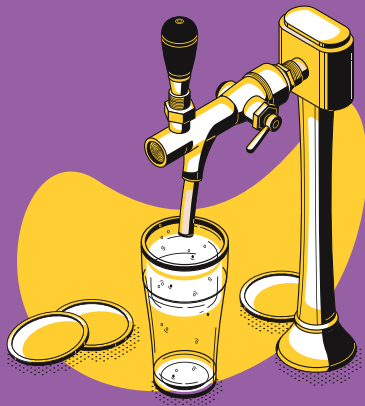
ВОНИ ВИРІШИЛИ ВИТРУСИТИ МОЇ КИШЕНІ!

Речі, які належать тобі, – це тільки твоя власність, у Консті так і написано: позбавляти тебе твоїх речей можна лише за рішенням суду.

ЧОМУ МЕНІ НЕ ПРОДАЮТЬ СИГАРЕТИ ТА АЛКОГОЛЬ БЕЗ ПАСПОРТА?

Їх заборонено продавати, якщо тобі не виповнилося 18 років. Але знаєш, це дивно, та ми не знайшли жодного закону, який би забороняв тобі пити та курити. Але знайшли закон (Кодекс про адміністративні правопорушення), де зазначено, що за це будуть штрафувати твоїх батьків. А от вони після штрафу знайдуть спосіб заборонити тобі брати в руки алкоголь та сигарети, повір.

А ЯКЩО Я П'Ю ПИВО НА ВУЛИЦІ, МЕНЕ ПОСАДЯТЬ?

За куріння та вживання алкоголю в громадських місцях оштрафують тебе чи батьків.

Громадським називають місце, де може бути багато людей і яке не призначене для куріння чи вживання спиртних напоїв (наприклад, парк, а не бар).

Але твоє право бути на вулиці записано в Консті.

НА ВУЛИЦІ МЕНЕ ЗУПИНИЛИ КОПИ І ХОЧУТЬ ЗАТРИМАТИ

Тебе можуть затримати, тільки якщо підозрюють у дуже тяжкому злочині. І максимум на 72 години.

А про затримання повинні відразу повідомити батьків.

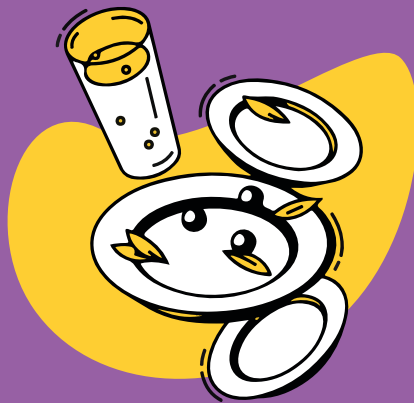
ТО ЩО РОБИТИ З ПОСУДОМ?!

Про посуд у Консті нічого немає.

Але в окремому законі написано, що батьки повинні піклуватися про розвиток дитини. Вміння давати лад хатнім справам точно знадобиться, коли ти виростеш.

Але допомога має бути добровільною. Якщо ти не хочеш, а тебе примушують і карають за відмову, це експлуатація, яка заборонена.

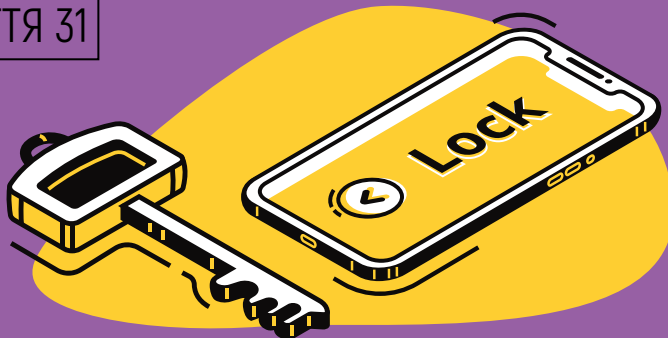
Тобі з батьками потрібно про все домовитись, вони мають пояснити тобі, навіщо їм потрібна допомога. На жаль, декого з дорослих ще потрібно вчити бути гарними батьками.

ТОБТО МЕНЕ НІХТО НЕ МОЖЕ ЗМУСИТИ ДОПОМАГАТИ ПО ДОМУ?

Якщо ви домовились і ти погодився допомогти – це ок.
Але примушувати заборонено.

ПРЕДКИ ХОЧУТЬ, ЩОБ Я ДАВ ЇМ ПАРОЛЬ, АБИ ЧИТАТИ МОЮ ПЕРЕПИСКУ

Читати без дозволу листування з твоїм бро заборонено у Консті. Виняток може зробити лише суд, і то не для батьків, а для поліції.

БАТЬКИ ВІНОСЯТЬ МОЗОК: «КУДИ ЙДЕШ? КОЛИ БУДЕШ?» ЧИ ЗАКОННО ЦЕ?

Батьки переживають за дітей, і Конста тут не допоможе. Якщо тебе це дуже бісить, то поговори з ними як з дорослими людьми.

А ЯКЩО БАТЬКИ МЕНЕ Б'ЮТЬ?

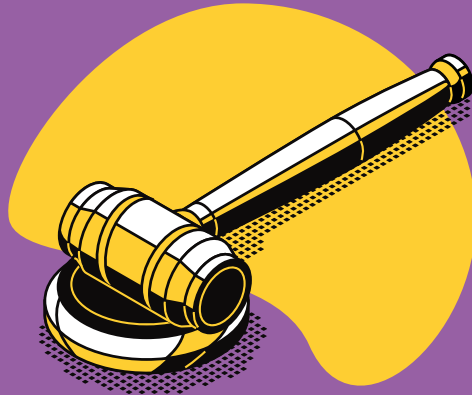
Насильство над дітьми – це дно, і це заборонено. І в Консті, і в Кримінальному кодексі, і в Сімейному кодексі, і в Цивільному кодексі. На твоєму боці аж чотири закони. Ось номери телефонів довіри, де тобі допоможуть.

0 800 500 225

або

116 111

ЧИ МОЖНА ПОДАТИ НА БАТЬКІВ ДО СУДУ?

Так, кожен громадянин України може звернутись до суду, щоб захистити свої права. У цьому випадку – право не піддаватись насильству.

ЧИ ЗАКОННО ЗАБОРОНЯТИ ДОВГО СИДІТИ ЗА КОМП'ЮТОМ? БО У МЕНЕ АЖ ПРИГОРАЄ!

Сорян, про комп'ютери у Консті ні слова, тому краще про все мирно домовляйтесь з батьками.

ЯК ДОВГО МОЖНА ДИВИТИСЬ ТЕЛЕВІЗОР ЧИ ГРАТИ В ІГРИ?

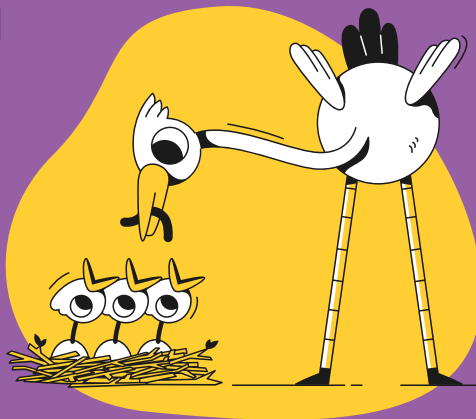
Залежно від того, як ти домовишся з батьками.
Бо якщо вони вирублять інтернет,
їм за це нічого не буде.

А ЯКЩО Я ВЗЯВ І ЗВАЛИВ ДО ЛЬВОВА?

В Консті написано, що ти можеш звалити куди хочеш,
бо у нас свобода пересування. Але в законі уточнено:
самостійно – лише з 14 років.

До 14 років – тільки разом з батьками.

БАТЬКИ СКАЗАЛИ, ЩО ХОЧУТЬ ЗДАТИ МЕНЕ В ДИТБУДИНОК...

То був такий фіговий прикол. Батьки зобов'язані утримувати дітей до 18 років.

К

СТАТТЯ 43, 45

ЧИ МОЖУ Я НА КАНІКУЛАХ ЗАРОБИТИ НА НОВИЙ ТЕЛЕФОН?

Не питання. Ти маєш право самостійно вибрати роботу, яку захочеш. Але до 18 років заборонено працювати на небезпечних роботах (наприклад, будівельником).

З ЯКОГО ВІКУ МОЖНА ЗУСТРІЧАТИСЯ З ДІВЧИНОЮ ЧИ ХЛОПЦЕМ?

В Консті нічого не написано про кохання. Тому зустрічатись з кимось можна в будь-якому віці, якщо ви удвох цього хочете.

А КОЛИ МОЖНА ЗАЙМАТИСЯ СЕКСОМ?

Тоді, коли ви до цього готові: все обдумали і вирішили, що точно цього хочете. І коли це відбувається добровільно. І коли обоє розумієте наслідки та вмієте користуватись презервативами. Але якщо одному партнерові 18 або більше, а іншому менше 16, то старший ризикує потрапити за ґрати на 8 років.

К

СТАТТЯ 17, 35

ЧИ МОЖНА ВІДКОСИТИ ВІД АРМІЇ?

Захищати Україну – це обов'язок, особливо під час війни. Але якщо служити в армії тобі не дозволяє твоя релігія, то можеш пройти альтернативну службу.

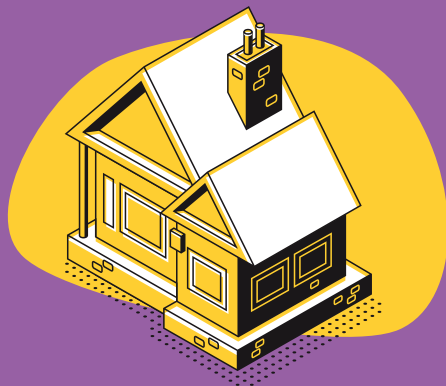
МЕНЕ ЗАПИСАЛИ НА ТАНЦІ, А Я ХОЧУ ЗАЙМАТИСЯ СПОРТОМ. ЩО РОБИТИ?

Батьки часто роблять те, що вважають за потрібне. Але ти маєш право наполягати на своєму бажанні: вони повинні тебе вислухати, врахувати твою думку і робити лише те, що відповідає твоїм інтересам (це написано у Сімейному кодексі).

ЧОМУ БАТЬКИ ПОСТІЙНО ВЧАТЬ МЕНЕ, ЯК ЖИТИ?!

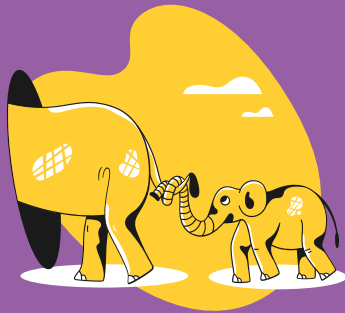
Турбуватись про тебе до 18 років – їхній обов'язок згідно з Конституцією. Всі прохання, настанови та повчання батьки роблять саме тому, що хочуть навчити дітей життю: пояснюють, як мити посуд, як обирати друзів, як правильно будувати стосунки, звідки беруться діти та багато інших речей. Можливо, вони обирають не найкращий спосіб це зробити, тому ви не можете порозумітись. Тоді просто поговори з ними та поясни, що саме тобі не подобається. Допоможи їм стати кращими батьками.

В ХАТУ ЛОМЛЯТЬСЯ ПОЛІЦІЯНТИ, А Я САМ УДОМА. ЩО РОБИТИ?

Вони повинні показати рішення суду, яке дозволяє обшук. Інакше це незаконно, і ти сам можеш викликати поліцію на поліцію. А також обов'язково зателефонуй батькам!

**БАТЬКИ ПОСТІЙНО
СВАРЯТЬСЯ І ХОЧУТЬ
РОЗЛУЧИТИСЬ.
З КИМ Я БУДУ ЖИТИ?**

З 14 років ти самостійно вирішуєш,
з ким будеш жити.

ЧИ ПРАВДА, ЩО НЕ МОЖНА НА ШАРУ КАЧАТИ ГОДНІ ТРЕКИ?

Правда. Тому що трек належить тому, хто його записав, і за прослуховування потрібно платити. Рано чи пізно в Україні почнуть штрафувати тих, хто скачує щось безкоштовно.

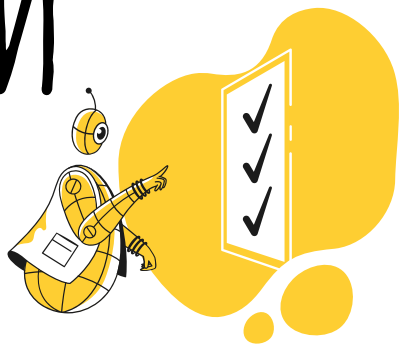
P. S. Із віндою та програмами так само.

СКАЖІТЬ НАРЕШТІ, ЧОМУ У БАТЬКІВ І У МЕНЕ РІЗНІ ПРАВА?

Права у всіх людей однакові. Просто деякими можна скористатися не завжди, а за певних умов. Наприклад, у тебе як у людини є право одружуватись, але ти не можеш ним скористатися до 18 років.

ЩО ТИ
ПОВИНЕН
РОБИТИ?

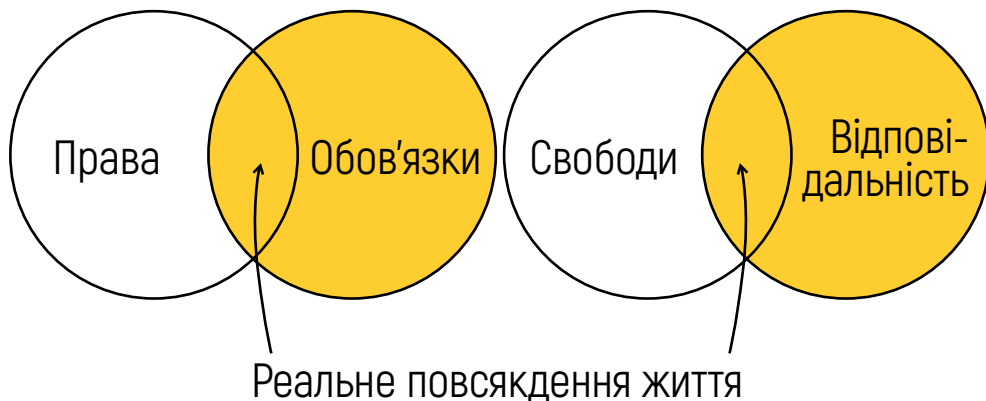
ВЖЕ ХОЧЕШ ПОДАТИ НА БАТЬКІВ ДО СУДУ?

СПОЧАТКУ ДІЗНАЙСЯ ПРО ОДНЕ «АЛЕ»...

У ТЕБЕ Є НЕ ЛИШЕ ПРАВА. ТИ МАЄШ **ОБОВ'ЯЗКИ**

Щоб суспільство працювало нормально і не глучило, люди наділені як правами, так і обов'язками. Про обов'язки у Консті також багато написано. Але ти, певно, мало про це задумувався.

БЕЗ ОБОВ'ЯЗКІВ ВСІ РОБИЛИ БИ ЛИШЕ ТЕ, ЩО ЗАХОЧУТЬ

І навіть не дотримувались
би твоїх прав. Тобі б не
сподобався такий світ.

О RLY? МЕНІ ПРО ЦЕ НІХТО НЕ КАЗАВ...

Саме тому в нашому суспільстві не все ідеально, бо люди часто намагаються качати права, але мало хто знає про свої обов'язки.

ТИ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ДОТРИМУВАТИСЬ ЗАКОНІВ

ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ →
→ ПРОВИНА → ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ →
→ ПОКАРАННЯ

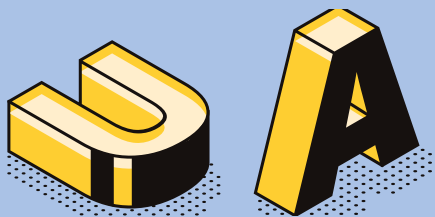
До певного віку, найчастіше до 14 або 16 років, тебе не можна покарати за порушення законів. Але це не означає, що ти уникнеш покарання: твоя вина може бути доведена і тебе притягнуть до відповідальності.

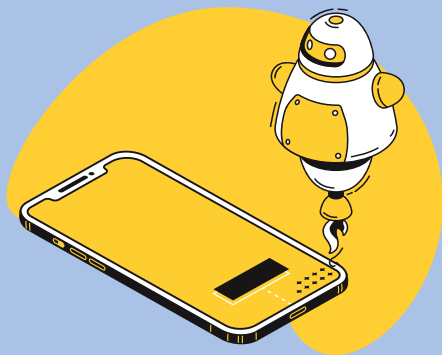
А карати будуть батьків.

**ПАМ'ЯТАЙ ПРО
→ ОБОВ'ЯЗКИ, ←
КОЛИ ЗАХОЧЕШ
ПОКАЧАТИ ПРАВА**

**НЕЗНАННЯ ЗАКОНІВ НЕ ЗВІЛЬНЯЄ
ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

ЯК ПРАЦЮЮТЬ
ЗАКОНИ
В УКРАЇНІ?

КОНСТИТУЦІЯ – ЯК ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ АЙФОНА

Ти її не помічаєш, але вона всім рулить.

Коли операційна система зависає, починається
Майдан – перезавантаження Айфона влади.

ЦЕ ОСНОВНИЙ ЗАКОН

**ПОСТАНОВИ, УКАЗИ
ТА ІНШІ ДОКУМЕНТИ**

— Верховна Рада, Президент,
Кабмін, міністерства та інші
органи влади

ЗАКОНИ

— Верховна Рада

КОНСТИТУЦІЯ

— Верховна Рада,
народ

Закон про
поліцію

Закон про
булінг

Закон про
освіту

ВЕРХОВНА РАДА — APP STORE ДЕРЖАВИ

Не про всі ситуації з життя написано у Консті.
Конституція описує загальні правила, а про більшість
життєвих ситуацій написано у законах.
Закони видає Верховна Рада.

Закони — це правила, за якими ти повинен
жити. І всі вони засновані на Конституції.

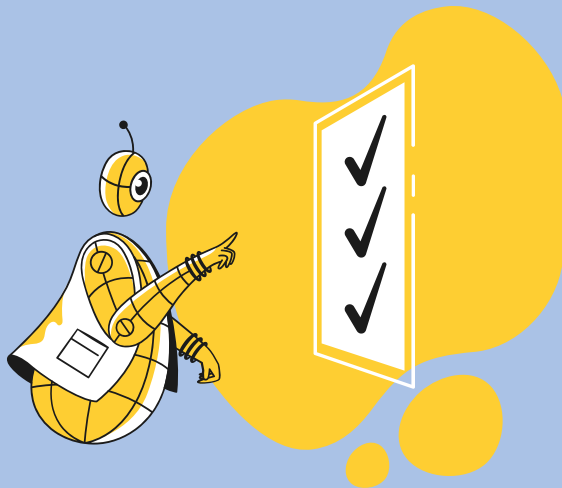
А ЗВІДКИ БЕРЕТЬСЯ ВЕРХОВНА РАДА?

Її депутатів обирають на виборах. Якщо тобі вже є 18 років, ти і сам маєш право її обирати.

А КОГО ЩЕ Я МОЖУ ОБИРАТИ?

Крім депутатів Верховної Ради, ти можеш голосувати за депутатів до інших рад (ВР Криму, місцевих), за мерів міст, голів сіл та селищ і за Президента.

ЧИ ДЕМОКРАТИЧНІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ?

Демократія – це не просто можливість прийти на виборчу дільницю та проголосувати за того кандидата, за якого ти хочеш. Демократичні вибори – це такі вибори:

- під час яких є кандидати з різними поглядами, які конкурують між собою;
- всі вони мають однакові можливості пояснювати свої погляди в медіа;
- а ці медіа незалежні від поглядів їхніх власників;
- під час яких обговорюють програми, тобто пропонувані стратегії розвитку держави, міста чи села, а не особисте життя кандидатів;
- коли на виборців ніхто не тисне.

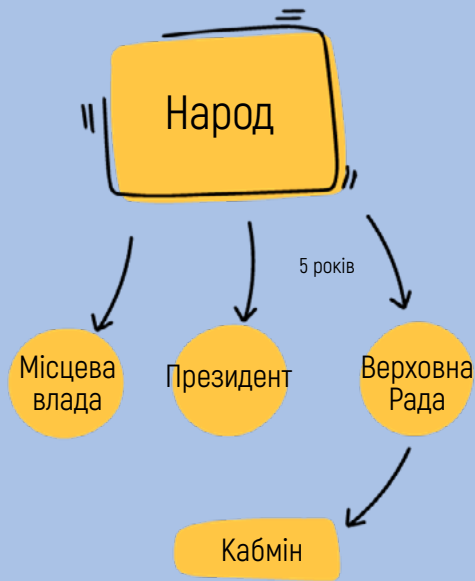
Вибори в Україні поки не дуже демократичні, і від тебе залежить, чи стануть вони такими.

К

І ЩО, ВЕРХОВНА РАДА В УКРАЇНІ ГОЛОВНА?

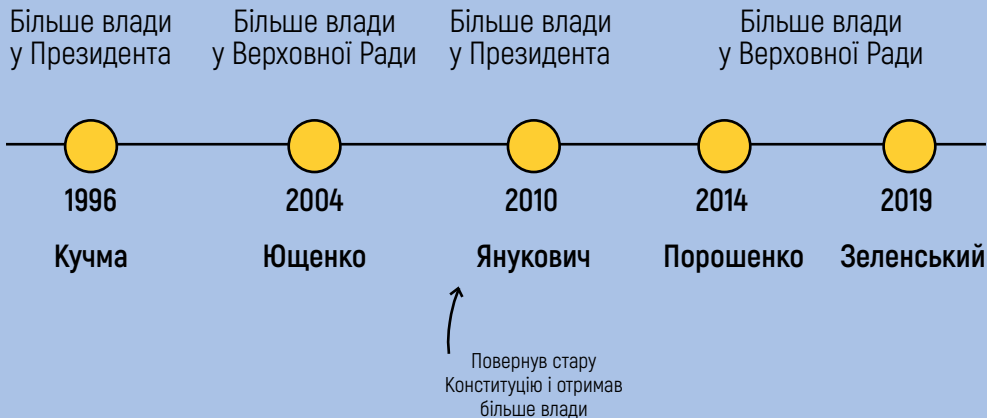
Головний у країні народ. А Верховна Рада разом із Президентом і Кабміном роблять те, що пообіцяли народу перед виборами (або щось інше, якщо їх глючить).

Коли тобі виповниться 18 років, ти зможеш обирати Президента і депутатів до Верховної Ради.

ЧИ МОЖЕ ПРЕЗИДЕНТ ЗМІНЮВАТИ КОНСТУ?

Це робить Верховна Рада. Але буває, що президенти хочуть змінити Консту так, щоб отримати більше влади.

КОЛИ ВИРОСТУ, СТАНУ ПРЕЗИДЕНТОМ!

ЩО ТАКЕ УКРАЇНА?

Що написано
в Консті

Стаття 1. Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.

Просте
пояснення

Суверенна і незалежна: жодна інша держава не може вказувати Україні, що робити.

Демократична: народ України вирішує, як жити в Україні.

Соціальна: держава обіцяє, що у тебе буде безтурботне життя (але повір, це просто красиві слова, твоє життя буде таким, якщо ти сам докладеш до цього зусиль).

Правова: якщо хтось порушить закон, його за це покарають.

ХТО РУЛИТЬ В УКРАЇНІ?

Що написано
в Консті

Стаття 6. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Просте
пояснення

Закони ухвалює Верховна Рада.

Виконує їх Кабінет Міністрів.

Судить злочинців та розбирається, хто правий, а хто винний, суд.

АГА, ТОБТО НА СКАЖЕНУ УЧИЛКУ МОЖНА СКАРЖИТИСЬ У КАБІНЕТ МІНІСТРІВ?

Що написано
в Консті

Стаття 7. В Україні
визнається і гарантується
місьцеве самоврядування.

Просте
пояснення

Ні. Верховна Рада і Кабінет
Міністрів – це центральна
влада, вона займається
проблемами всієї держави.
А в твоєму місті чи селі
є місцева влада: місцеві
ради, мери, старости. Вони
займаються школами,
лікарнями, дорогами,
водопроводом, словом, всіма
питаннями рівня твого міста
чи села.

ЧИ ПРАВДА, ЩО МЕДИЦИНА ТА ОСВІТА НА ШАРУ?

Що написано
в Консті

Стаття 47. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно.

Стаття 53. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Просте
пояснення

Безоплатно – це не те саме, що безкоштовно. Просто не потрібно оплачувати послуги тоді, коли ти їх отримуєш. Ми за них вже заплатили, коли сплатили державі податки. Всі гроші, які має держава (на лікарні, школи, поліцію, ремонт доріг), вона бере саме з податків. Хоча часто буває так, що чиновники і політики крадуть ці гроші, тому їх бракує, і доводиться доплачувати.

КОМУ НАЛЕЖАТЬ НАФТА І ГАЗ?

Що написано
в Консті

Стаття 13. Земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією.

Просте
пояснення

Нафта, газ, вугілля і інші копалини належать тобі, твоєму брo, твоїм батькам та всім іншим громадянам одночасно.

Але всі водночас ними управляти не можуть. Уяви, якби всі одночасно керували твоєю тачкою в GTA.

Тому ними управляють органи влади від імені всіх громадян.

А ЯКЩО ХТОСЬ ЗАХОПИТЬ ВЛАДУ?

Що написано
в Консті

Стаття 5. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами. Ніхто не може узурпувати державну владу.

Стаття 15. Суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності.

Жодна ідеологія не може визнаватися державою як обов'язкова. Цензура заборонена. Держава гарантує свободу політичної діяльності, не забороненої Конституцією і законами України.

Просте
пояснення

Якщо хтось захопить владу, його будуть судити. Або народ може йому добряче втащити (як Януковичу у 2014-му).

Ти можеш мати будь-які погляди, і ніхто, навіть Президент, не може змушувати інших думати так само, як він.

Можеш вступати в партії (після 18 років), висувати свою кандидатуру на виборах депутатів чи Президента.

А ЯКЩО ХТОСЬ ВИМАГАЄ ВІД МЕНЕ ПОРУШУВАТИ ЗАКОН?

Що написано
в Консті

Стаття 60. Ніхто не зобов'язаний виконувати явно злочинні розпорядження чи накази. За віддання і виконання явно злочинного розпорядження чи наказу настає юридична відповідальність.

Просте
пояснення

Ти не повинен виконувати незаконні накази і можеш подати до суду на того, хто вимагає порушувати закон.

ВИВЧИТИ ВСІ ЗАКОНИ ПРОСТО НЕРЕАЛЬНО!

Що написано
в Консті

Стаття 68. Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Просте
пояснення

Пам'ятай про те, що суд повинен однаково ставитись до всіх, тому що всі люди рівні. Покарання має бути навіть за ненавмисне порушення закону. Суд може взяти до уваги, що ти не знав закону, і зменшити покарання, але не скасувати його.

Бачиш, уроки правознавства в школі дійсно важливі (хоча й можуть бути нудними).

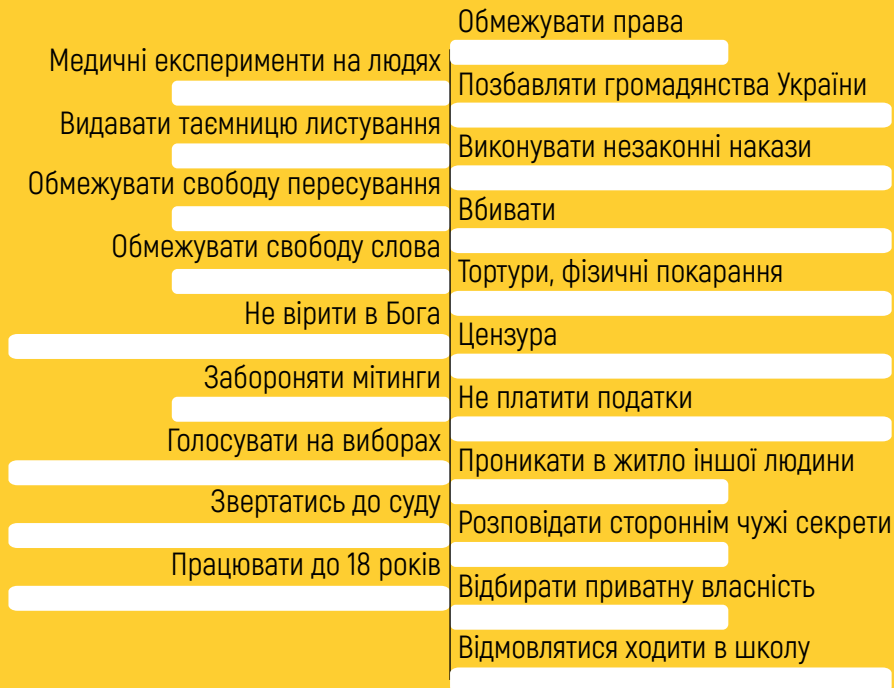
ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

МОЖНА

ЧИ
НІ?

МОЖНА / НЕ МОЖНА

ПОДЯКИ

Дякуємо за допомогу:

Павлу Осадчому, сімейному адвокату, oar.kiev.ua

Соні Рашкован,

Сергію Бородіну,

Євгену Шульзі,

Андрію Магалецькому,

Ганні, Артему та Андрію Сапунцовим

а також Олександрю Почкуну, Лілії Почкун,

Нелі Грінчук, Анастасії Ткачук,

Альоні Шафрай, Станіславу Шуму,

Марині Буднік, Костянтину Зініну

та всій команді Top Lead за підтримку.

Інста, кохання, брудний посуд і Конста. Норм візуальний гід по Конституції

Редактор: ТОВ «Топ Лід»
Дизайн обкладинки: ТОВ «Топ Лід»
Ілюстрації: icons8.com

Підписано до друку 10.12.2020.
Формат 70x100/24. Ум.-друк. арк. 3,9
Наклад 1000 прим.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5034 від 30.12.2015
Видавництво WISE BEE
www.wisebee.com.ua
office@wisebee.com.ua
+38 063 80 45 777

АВТОР ПРОЄКТУ

toplead.com.ua

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАРТНЕР

BusinessViews

businessviews.com.ua

ІНШІ СПЕЦПРОЄКТИ

НЕЗАБАРОМ МИ ЗРОБИМО ТАКИЙ САМИЙ ГІД ПО ЗАКОНАХ

Він буде розміщений
на ресурсах нашого
інформаційного
партнера – видання
BusinessViews.
Підписуйтесь на
сторінки
BusinessViews
та стежте за
нашими новинами.

@businessviews

@businessviews.com.ua

